

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 29P/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021203901
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Marianna Kertéssová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2021:0021203901.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Ing. Marianna Kertéssová, vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1) S., 2) W., 3) Q., t.č. Centrum pre deti a rodiny Michalovce, Františka Kubáča, Michalovce, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov: matka: Q., otec: I., na návrh navrhovateľky: A., o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z v e r u j e maloleté deti S., 2) W. 3) Q. do osobnej starostlivosti navrhovateľky A., ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako vykonávajú rodičia.

II. P r á v o zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

III. Matku i otca z a v ä z u j e povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí: KY., 2) SA., 3) Q. výživným mesačne vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na každé z nich, ktorú sumu sú matka a otec povinní prispievať a to vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred za príslušný kalendárny mesiac na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala na tunajší súd dňa 7.9.2021 návrh na zverenie maloletých detí: S., 2) W. 3) Q. do osobnej starostlivosti tety A. Uviedla, že toho času sú deti umiestnené v Centre pre deti rodiny Michalovce.

2. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka priamo na pojednávaní dňa 3.12.2021 uviedla, že vidia pozitívum a silnú stránku tejto rodiny, aby sa navrhovateľka starala o deti až do doby návratu matky, ale nakoľko majú maloleté deti v zariadení na rozhodnutie výkonu súdu majú za to, že je potrebné a nutné zväziť vzniknutú situáciu. Deti sú stabilizované, nastavené na školský režim, na denný režim v zariadení, udržiavanie osobnej hygieny rešpektujú dospelé osoby, čomu bolo venovaná veľmi veľká miera pozornosti, pracujú tam s deťmi. Otec je vedený k tomu, aby bol v kontakte s deťmi, aby prejavoval záujem o deti, aby deti neboli separované od rodiny a dokonca im je umožňovaný styk s biologickým otcom. Voči záujemkyni o náhradnú starostlivosť nemajú žiadne výhrady, ale spomínajú situácie, ktoré predchádzali tomuto.

3. Matka sa na pojednávanie nedostavila z dôvodu, že sa t.č. nachádza v ÚVTOS W. a to až do 20.12.2024. (rozsudok: 21T/36/2015 a 3T/176/2017, č.l.18 v spise)

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu, s predloženými listinnými dôkazmi, vyluchom účastníkov a zistil tento skutkový stav:

5. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že majú veľkú kuchyňu, zo zadnej časti urobila 2 izby a jednu chodbu. Majú kúpeľňu, záchod. Všetko kompletne. Ona má 11 detí. Jedna je už u svokry. Takže je ich 10 detí, ona a manžel. Myslím, že by dokázala zabezpečiť aj pre tie tri deti všetko čo potrebujú. Z jej detí je najstaršia 17 ročná potom 16,14, 11,9 a najmenej je 8 mesačné. Myslí si, že by aj tie deti všetko naučila, aj tú hygienu, aj školu. Keď stíha svoje deti, tak by stihla aj tie tri. Má skúsenosti s deťmi. Manžel pracuje a ona je na deti sama. Deti sú na poriadku aj keď manžel nie je doma. Všetko u nich funguje tak ako má. Ona má príjem 1.040,- Eur, potom poberá ešte dôchodok vo výške 189,- Eur a manžel má okolo 830,- Eur výplatu. Výdavky majú 89,- Eur, 20,- Eur a 60,- Eur za bývanie, elektrinu a pod.

6. Otec I.r priamo na pojednávaní uviedol, že chce, aby deti boli doma. Keby nevedel ako býva pani E., tak by stam deti nedal. On tiež ako 9-10 ročný bol pri nej. Vie ako bývala v minulosti a vie ako teraz býva. Deti majú všetko, čo si žiadajú. Jej starostlivosť je v poriadku. On momentálne nemá podmienky, aby sa mohol postarať o deti. Vidí deti keď ide na návštevu a doslova sa plazia po zemi, tak je mu ich ľúto. On má momentálne 177,- Eur príjem.

7. Súd zistil z referátu sociálnopsychologických služieb Michalovce zo dňa 10.11.2021, že biologický otec maloletých detí toho času nemá vytvorené dostatočne vhodné podmienky pre návrat maloletých detí domov, pre celkovú starostlivosť a napĺňanie ich základných potrieb. Pani A.e mu vraj t.č. oporou, materiálne a psychicky ho podporuje a sprostredkováva mu telefonický kontakt s mal. deťmi. V rámci tejto situácie považujú za potrebné konzultovať vzniknutú situáciu s personálom centra pre deti a rodinu Michalovce, kde sú deti umiestnené, nastavené na školský režim, denný režim v detskom domove a potrebnú mieru hygieny. Rovnako ako potrebné vnímajú t.č. zväziť priestorové vybavenie domácnosti p. Eriky, v ktorej sa nachádza väčší počet detí, čím by došlo k obmedzeniu osobného priestoru pre každého člena v domácnosti. Vplyvom zmeny prostredia a návratu mal. detí predpokladajú, že môže dôjsť k regresii v správaní a prežívaní.

8. Z lekárskej správy o zdravotnom stave navrhovateľky zo dňa 23.9.2021 súd zistil, že jej zdravotný stav je dobrý a podľa potvrdenia všeobecného lekára je navrhovateľka zo zdravotného hľadiska spôsobilá vziať si do opateru maloleté deti.

9. Navrhovateľka nemá záznam v Registri trestov (výpis z Registra trestov na čl. 35 spisu).

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo dňa 12.11.2021 súd overil skutočnosť, že nezistili závažné nedostatky pri príprave prostredia v procese zabezpečovania primárnych potrieb zo strany žiadateľky, avšak maloleté deti majú v zariadení na výkon rozhodnutia súdu CDR Michalovce vytvorené vhodné podmienky k tomu, aby ich zdravý psychický a fyzický vývoj nebol ohrozený a narušený. Deti navštevujú predškolské a školské zariadenie, adaptovali sa na nové prostredie, vytvorili si kamarátske väzby, majú vytvorený vzťah k pedagógom a vychovávateľom. Maloleté deti si vyžadujú stabilné prostredie s tým, že boli v pravidelných intervaloch umožnené návštevy v domácnosti potencionálneho náhradného rodiča a preto je nutné zväziť situáciu nielen v čase voľných dní. Rovnako dôležité je priestorové vybavenie a vyhradený osobný priestor pre tak početnú rodinu. Toho času ju tvorí 15 osôb.

11. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Michalovce zo dňa 12.11.2021 súd zároveň zistil skutočnosť, že navrhovateľka A. býva v mestskom nájomnom byte, ktorý je vo vlastníctve pána E., ide o 3 izbový byt, ktorý je svojpomocne upravený, jedna izba je prichystaná pre maloleté deti. Kuchyňa slúži rodine ako spoločná miestnosť, kde sa pripravuje strava, deti sa hrajú a dospelí tam trávajú väčšinu času pri pozeraní TV, stravovaní a návštevách. Ide o usporiadanú domácnosť, dobré rodinné vzťahy a vytvorené podmienky pre tak mnohopočetnú rodinu. Hygiena bývania je na dobrej úrovni, osobná hygiena, deti pekne oblečené, upravené, pôsobia pokojne a milo. Sú zvyknuté na domácnosť s veľkým počtom osôb. Pokiaľ ide o maloleté deti, chcú sa hrať deťmi E., teta dobre varí a ocko tam je. Tešia sa na víkendy, kedy už budú môcť hrať športové hry na dvore, až budú môcť zostať aj dlhšie na návšteve. Celkové správanie detí, spôsob komunikácie, neverbálne prejavy svedčia o tom, že maloleté deti sa cítia v rodine A. dobre, prejav S. je sústredený, komunikujú na svoj vek jednoduchými vetami, dožadujú sa prítomnosti otca a chcú bývať u tety A..

12. Z rozsudku 2P/42/2021-28 zo dňa 6.5.2021 súd zistil, že deti: S. boli umiestnené do Centra pre deti a rodiny Michalovce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov a tento pobyt bol nariadený na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.6.2021.

13. Ohľadne sociálnych pomerov u navrhovateľky súd zistil na základe potvrdení predložených navrhovateľkou priamo na pojednávaní dňa 3.12.2021, že navrhovateľka poberá rodičovský príspevok vo výške 275,90 eur, peňažný príspevok na opatrovanie vo výške 476,74 eur. Okrem toho poberá rodinné prídavky na 12 maloletých detí vo výške 306 eur mesačne. Jej manžel má príjem cca 830 eur.

14. Matka zaslala súdu dňa 10.11.2021 svoje vyjadrenie k návrhu, v ktorom uviedla, že súhlasí s tým, aby boli maloleté deti S. zverené A.15. Lustráciou v Sociálnej poisťovni ohľadne otca maloletých detí súd zistil, že nepoberá dôchodkové, nemocenské, úrazové poistenie ani poistenie v nezamestnanosti. Priamo na pojednávaní uviedol, že jeho mesačný príjem je momentálne 177 eur.

16. Lustráciou v Sociálnej poisťovni ohľadne matky maloletých detí súd zistil, že Q., že menovaná je od 3.3.2021 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých s vymeriavacím základom od 6,96 eur do 47,40 eur za obdobie od marca 2021 do októbra 2021.

17. Podľa § 45 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

19. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

20. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

21. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

22. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

23. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade je v záujme maloletých detí Kristiána, Sebastiána a Mária Nistorových aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - tety, pani A. Navrhovateľka je schopná zabezpečiť celodennú starostlivosť v celom rozsahu. Zároveň mal súd za preukázané, že má vhodné podmienky na ďalší zdravý telesný a duševný vývoj maloletých detí. Navrhovateľka sa dokáže o nich postarať v potrebnom rozsahu a spĺňa všetky zákonom stanovené predpoklady, že bude starostlivosť o maloleté deti vykonávať v ich záujme. Súd prihliadol v danom prípade i na skutočnosť, že navrhovateľka sa stará aktuálne o 10 detí, pričom situáciu ohľadne hygieny, školskej dochádzky, prípravy na vyučovanie, absolvovanie lekárskeho vyšetrení zvláda navrhovateľka na dobrej úrovni, preto je predpoklad, že sa dokáže plnohodnotne postarať aj o maloleté deti S. Okrem toho súd poukazuje aj na skutočnosť, že deti sa v rodine pani E. cítia veľmi dobre, komunikujú s ostatnými členmi domácnosti, tešia sa na každú návštevu, stretávajú sa tam so svojim otcom, s ktorým majú dobrý vzťah a ktorý bohužiaľ nedokáže zabezpečiť vhodné podmienky pre ich správny vývoj. Stretávaním sa s ostatnými deťmi podobného veku, ktoré vývinovo prospievajú, správajú sa slušne a úctivo k ostatným, ako ich návyky ohľadne hygieny, návštevy školy, pravidelných príprav na vyučovanie môžu byť motivujúcim faktorom aj pre maloletých S. a Q. v tomto smere.

28. Vzhľadom na zistené príjmové pomery rodičov, matka sa aktuálne nachádza v ÚVTOS W. s minimálnym príjmom a otec disponuje podľa vlastného vyjadrenia príjmom vo výške 177 eur, súd matku a otca zaviazal vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu t. j. 30% zo sumy životného minima, ktorú je povinný prispievať každý rodič, bez ohľadu na to, či vôbec nejakým príjmom disponuje.

29. Výživné sú otec i matka povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine.

30. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je oprávnená podať odvolanie matka, pretože všetky ostatné osoby oprávnené podať odvolanie sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania (§ 368 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).